



302603 - "Belâ, konuşmaya bağlı" mıdır?

Soru

"Ben evlenmek istemiyorum" gibi olumsuz cümleleri fazla kullanan kişi ne yapmalı? "Belâ, konuşmaya bağlıdır" deyimi gerçek mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

"Belâ, konuşmaya bağlıdır" deyimi bir hadis olmadığı gibi bir ayet de değildir. Ancak bazı sahabe ve tabiinlerden aktarılmış ve eskiden beri Araplarda yaygın olan bir atasözüdür.

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'den merfu olarak rivayet edilmiş ancak sahîh değildir.

İbn Cevzi şöyle dedi: Bu hadis Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'den sahîh olarak rivayet edilmemiştir. (el mevduat 3/83)

İbn Ebi Şeybe el Musannef 13/130 İbrahim el Nehai'den O'da Abdullah bin Mesud'dan şöyle rivayet etmiştir: "Belâ, konuşmaya bağlıdır" bunu isnadını Elbani sahîh demiştir. (silâle el daife 7/395)

Kadi Ebu Yusuf el Esar s. 196 da Aişe Radiyallahu anha'nın şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Belâ, konuşmaya bağlıdır"

Kadi İbn Behlul şöyle bir şiir söylemiştir:

İstemediğin bir şeyi konuşma belki dil, onu söyledikten sonra oluverir.

İbn Abbas Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem bir hasta ziyaretinde bulunduğu esnada hastaya şöyle dedi: "Zarar yok, inşallah (günahların için) temizliktir" bunun üzerinde adam şöyle cevap verdi: Hayır, yaşlı bir adamı kabristana götüreceksin



kaynayan bir sıtmadır. Bunun üzerine Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem: “Evet o zaman” dedi. (Buhari/5338)

İkincisi: "Belâ, konuşmaya bağlıdır" sözünden amaç şudur: bir adam olumsuz bir söz sarf ederse kullandığı söze bağlı olarak belaya maruz kalabilir. Şüphesiz söz konusu çıkarım doğrudur. Bunun gerçekliğine dair bir çok şeri metinler bulunmaktadır. Ayrıca geçmişte ve zamanımızda bir çok olay buna şahittir. İbn Kayyim, bu konuda “Tuhfetul mevdud bi ehkamil mevlud” adlı eserinde sayfa 122 de bahsetmiştir.

Üçüncüsü: Herşeye rağmen söylediklerimiz yüzde yüz sonuçlu bir şey değildir. Yani insanın konuştuğu her olumsuz illaki başına gelecek diye bir kural yoktur. Şüphesiz hayattaki gerçekler buna en iyi şahittir.

Ancak bu deyimden amaç, insanı olumsuz ve kötü şeyleri konuşmamasıdır. İnsanın pozitif düşünmesi ve hayırla ağızını açmasıdır. İnsanın karamsar olması ve uğursuzluğa inanması doğru değildir. İnsanoğlu konuşacağı kelimeleri iyi seçmesi pozitifliği çağrıştıran ve ümidi kesmeyen en güzel ifadeleri kullanması gerekir.

İbn Ebi Dünya, İbrahim el Nehai'den şöyle rivayet etmiştir: “İçimden bazen bir takım düşünceler geçer o kötü şeylerle imtihan olmam korkusu yüzünden konuşmuyorum. (el samt ve edabullisan s. 169)

Böyle bir şeyle imtihan olan kişi, başına gelen bu olumsuz davranıştan dolayı istiğfar ve tövbe etsin. Allah hakkında olumlu düşünsün, zira yüce Allah kulun düşüncesinin yanındadır. Alemlerin rabbi olan Allah'a tevekkül etsin. Şüphesiz her kim Allah'a tevekkül ederse Allah ona yeter. Allah'ın istediği olur, istemediği olmaz.

Bu atasözle ilgili daha detaylı bilgi için Hayfa el Raşid'in çalışmasından yararlanabilirsiniz.

En iyisini Allah bilir.